

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 114/2020-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. júla 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Elenou Ľalíkovou, Podbrezovská 34, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 238/2016, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 238/2016 p o r u š e n é b o l i .

2. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré je jej Krajský súd v Bratislave p o v i n n ý zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Krajský súd v Bratislave je p o v i n n ý nahradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 415,50 € (slovom štyristopätnásť eur a päťdesiat centov) na účet jej právnej zástupkyne JUDr. Eleny Ľalíkovej, Podbrezovská 34, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti ústavnej s'ťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

I.A Obsah ústavnej s'ťažnosti

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. októbra 2019 doručená ústavná s'ťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „s'ťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Elenou Ľalíkovou, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 238/2016 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z ústavnej s'ťažnosti vyplýva, že žalobca sa žalobou podanou na Okresnom súde Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) 21. apríla 2005 domáhal proti s'ťažovateľke (v procesnom postavení žalovanej v 1. rade) a žalovanému v 2. rade určenia vlastníctva k jednoizbovému bytu. Okresný súd rozsudkom z 21. decembra 2010 žalobe vyhovel, ale krajský súd uznesením z 27. marca 2012 zrušil tento rozsudok a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Okresný súd druhým rozsudkom z 3. marca 2016 opätovne žalobe žalobcu vyhovel. S'ťažovateľka podala aj proti tomuto

rozhodnutiu odvolanie, o ktorom mal krajský súd rozhodnúť v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 238/2016.

3. Sťažovateľka sa domáhala rozhodnutia odvolacieho súdu listami z 22. januára 2018 a 20. augusta 2019. Predsedníčka senátu krajského súdu jej listom z 12. septembra 2019 odpísala, že s ohľadom na vysoký nápad nebola vec odvolacím súdom rozhodnutá v primeranej lehote. Následne sťažovateľka podala ústavnú sťažnosť, ktorá bola doručená ústavnému súdu 23. októbra 2019.

4. Sťažovateľka uviedla, že konanie pred odvolacím súdom trvá od 8. júna 2016 viac ako tri roky. Túto dĺžku sťažovateľka považovala za neprimeranú aj s ohľadom na skutočnosť, že vecou sa odvolací súd zaoberá už druhýkrát a celková doba konania presiahla 14 a pol roka. Vzhľadom na už uvedené sťažovateľka zastávala názor, že odvolací súd porušil jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Sťažovateľka poukázala aj na skutočnosť, že predmetom sporu je byt a bývanie v ňom, čo vnáša do jej života neistotu, psychickú záťaž, pocity frustrácie, bezmocnosti a beznádeje. Sťažovateľka si preto za utrpenú ujmu na jej základnom práve uplatnila primerané finančné zadosťučinenie vo výške 7 000 €, t. j. sumu 500 € za každý rok trvania celkového konania.

5. Sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ], garantované čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru, v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 14Co 238/2016, porušené bolo.

2. Prikazuje Krajskému súdu Bratislava, aby v konaní pod sp. zn. 14Co 238/2016 pokračoval bez zbytočných prietáhov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 7000 EUR, ktorú sumu jej vyplatí KS v Bratislave do 1 mesiaca.

4. [REDAKOVANÉ] priznáva právo na náhradu trov právneho zastúpenia v sume 415,50 E - odmena za 2 úkony po $163,33 + 2 \times 9,80 \text{ RP} = 346,26 + 20\% \text{ DPH}$, t. j. 69,24 E

- ktorú sumu zaplatí KS Bratislava JUDr. Elene Lalíkovej do 1 mesiaca od doručenia nálezu.“

I.B Procesný postup ústavného súdu, chronológia úkonov krajského súdu v napadnutom konaní a vyjadrenie odporcu k ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval a uznesením č. k. IV. ÚS 114/2020-10 z 1. apríla 2020 ju podľa § 56 ods. 1 a 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie.

7. Ústavný súd následne výzvou z 15. apríla 2020 vyzval predsedu krajského súdu, aby sa vyjadril k opodstatnenosti ústavnej sťažnosti. Predseda krajského súdu v podaní doručenom ústavnému súdu 11. mája 2020 uviedol, že prieťahy boli v predmetnom prípade spôsobené vysokým počtom nevybavených vecí v senáte 14 Co a zároveň častými personálnymi zmenami. Zároveň uviedol, že s poukazom na tieto okolnosti, ak aj predmetná vec nebola prejednaná bez zbytočných prieťahov, išlo o prieťahy objektívneho charakteru. Predseda krajského súdu zároveň súhlasil s upustením od ústneho pojednávania o prijatej ústavnej sťažnosti.

8. Ústavný súd nahliadnutím do súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 15 C 142/2005 zistil túto chronológiu úkonov krajského súdu v predmetnom odvolacom konaní:

- Dňa 8. júna 2016 bol súdny spis predložený krajskému súdu.
- Dňa 24. januára 2018 sťažovateľka žiadala, aby krajský súd rozhodol o odvolaní.
- Dňa 21. augusta 2019 sťažovateľka opätovne urgovala krajský súd, aby rozhodol o jej odvolaní, poukázala pritom na doterajšiu dĺžku odvolacieho konania a na možnosť podať ústavnú sťažnosť.

- Dňa 12. septembra 2019 krajský súd doručil sťažovateľke odpoveď predsedníčky senátu, v ktorej uviedla, že predmetné odvolanie nebolo rozhodnuté v primeranej lehote kvôli vysokému nápadu vecí na príslušnom súdnom oddelení.

- Dňa 30. septembra 2019 krajský súd rozhodol bez nariadenia pojednávania uznesením č. k. 14 Co 238/2016-451, ktorým znova (druhýkrát, pozn.) zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

- Dňa 23. októbra 2019 bola podaná ústavná sťažnosť.

- Dňa 29. októbra 2019 ústavný súd v informačnej kancelárii krajského súdu zistil, že predmetný súdny spis ešte nebol vrátený okresnému súdu.

- Dňa 11. novembra 2019 krajský súd vrátil súdny spis okresnému súdu.

- Dňa 14. novembra 2019 bolo uznesenie krajského súdu doručené sťažovateľke, resp. jej právnej zástupkyňi.

9. Po doručení vyjadrenia krajského súdu ústavný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľky, aby v prípade, ak by to považovala za potrebné, zaujala stanovisko k vyjadreniu krajského súdu, ktoré jej v prílohe zaslal, pričom zároveň ju upozornil, že v prípade, ak sa nevyjadrí v stanovenej lehote, bude ústavný súd zastávať názor, že súhlasí s upustením od verejného pojednávania v predmetnej veci. Sťažovateľka sa v stanovenej lehote nevyjadrila.

10. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti ústavnej sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

11. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

12. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy,

ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Podľa čl. 131 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy v trojčlenných senátoch. Senát sa uznáva nadpolovičnou väčšinou svojich členov.

14. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

15. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

16. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

17. Podľa § 390 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) odvolací súd sám rozhodne vo veci, ak

a) rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a

b) odvolací súd koná a rozhoduje o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

18.1 Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

18.2 Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať

ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany.

III.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a samotné posúdenie veci ústavným súdom

19. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 238/2016 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

20. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, ktoré je garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 132/03, I. ÚS 65/04).

21. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

22. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne

realizovalo (II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05). Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádzala predtým z niektorých ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (napr. § 6, § 100 ods. 1, § 117 ods. 1 a § 119 ods. 1), ktorý platil do 30. júna 2016, a v súčasnosti už vychádza najmä zo zásady vyplývajúcej z čl. 17 a § 157 ods. 1 CSP. V zmysle čl. 17 CSP „súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priesťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb“ a v zmysle § 157 ods. 1 CSP „súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania“.

23. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priesťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú

- právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje,
- správanie účastníka súdneho konania a
- postup samotného súdu.

Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

III.A Právna a faktická zložitosť veci

24. Pokiaľ ide o kritérium právnej a faktickej zložitosti veci, ústavný súd podotýka, že spory o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti sa môžu vyznačovať zložitou, najmä čo sa týka ustálenia skutkového stavu, čo je dané aj nutnosťou rôznorodého znaleckého dokazovania. V tejto súvislosti však ústavný súd konštatuje, že ani tento aspekt nezbavuje sudcu ústavnej zodpovednosti za priesťahy v konaní zapríčinené nesprávnou organizáciou práce alebo inými nedostatkami v činnosti súdu vrátane jeho nečinnosti

(m. m. I. ÚS 47/96, I. ÚS 173/2017). V danom prípade to platí o to viac, že išlo o rozhodovanie odvolacieho súdu.

III.B Správanie účastníka konania

25. Správanie účastníkov konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom. Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu vyžiadaného spisu okresného súdu, konštatuje, že správanie s'ťažovateľky v predmetnom odvolacom konaní nemohlo mať negatívny vplyv na dĺžku konania. S'ťažovateľka v predmetnej veci po podaní odvolania iba urgovala krajský súd na vydanie rozhodnutia, resp. sa informovala o stave konania.

III.C Postup okresného súdu v napadnutom konaní

26. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup samotného krajského súdu v napadnutom konaní. Rozhodovanie krajského súdu v predmetnej veci trvalo 3 roky a 3 mesiace. Aj keď ústavný súd uznáva, že ak odvolací súd nevykonáva v odvolacom konaní úkony za účasti strán konania, neznamená to automaticky, že je nečinný. Dĺžka rozhodovania v tomto prípade aj vzhľadom na vyjadrenie predsedu krajského súdu celkom jasne indikuje priet'ahy. Na margo vyjadrenia predsedu krajského súdu ústavný súd uvádza, že systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti nemožno pripisovať na ťarchu strán v súdnom konaní. Takže mieru ochrany ich základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno oslabiť poukázaním na preťaženosť príslušných súdnych oddelení (pozri napr. I. ÚS 119/03, I. ÚS 153/2019). Ústavný súd ešte dodáva, že z pohľadu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov nie je vôbec relevantné či išlo o priet'ahy objektívneho charakteru.

27.1 Pozornosti ústavného súdu zároveň neuniklo, že krajský súd svoj postup v odvolacom konaní ukončil uznesením č. k. 14 Co 238/2016-451, ktorým druhýkrát zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Z odôvodnenia predmetného

uznesenia vyplýva, že krajský súd si bol vedomý právnej úpravy podľa § 390 CSP, ale s poukazom na znenie § 470 ods. 2 CSP dospel k záveru, že ak bolo odvolanie podané ešte pred účinnosťou Civilného sporového poriadku, § 390 CSP sa na rozhodovanie o odvolaní nevzťahuje. Ústavný súd konštatuje, že s takýmto účelovým výkladom zákona nemožno súhlasiť. Je nepochybné, že úkony strán konania vykonané počas platnosti a účinnosti skoršieho procesného predpisu sa vo sfére svojich účinkov prejavujú s relevanciou pre konanie samotné aj počas účinnosti nového procesného predpisu. Pojem právneho účinku v tomto prípade vyjadruje kauzálnu väzbu medzi samotným procesným úkonom a jeho účinkom, medzi ktoré časovo vstupuje nová procesná úprava. Právnym účinkom podaného odvolania (aj s poukazom na optiku § 470 ods. 2 CSP, pozn.) v kontexte nadobudnutia účinnosti Civilného sporového poriadku je okrem odkladu právoplatnosti napadnutého súdneho rozhodnutia aj povinnosť odvolacieho súdu o tomto odvolaní rozhodnúť. Nemožno pod tento právny účinok podriaďiť aj limity (zákonné obmedzenia a možnosti) následného rozhodnutia odvolacieho súdu o odvolaní. Inými slovami, právnym účinkom podaného odvolania nie je povinnosť odvolacieho súdu riadiť sa pri rozhodovaní o ňom starým procesným predpisom. Aj podľa dôvodovej správy k § 470 CSP nová právna úprava by mala dôsledne dodržiavať princíp okamžitej aplikability procesno-právnych noriem, ktorý znamená, že nová právna úprava sa použije na všetky konania aj na tie začaté pred dňom účinnosti nového zákona. Výnimku z tohto princípu predstavujú v prechodných ustanoveniach výslovne ustanovené inštitúty (zmenkový platobný rozkaz, šekový platobný rozkaz a rozkaz na plnenie – § 471 ods. 2 a 3 CSP).

27.2 Týmto svojím postupom, ktorý vyústil do vydania uznesenia č. k. 14 Co 238/2016-451, krajský súd *de facto* spôsobil ďalšie prietahy v konaní, pretože sa zbavil svojej povinnosti vydať konečné rozhodnutie v predmetnej veci bez toho, aby mu to právna úprava umožňovala.

28. V napadnutom postupe krajského súdu bolo možné identifikovať nielen prietahy v konaní, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia krajského súdu o odvolaní (č. k. 14 Co 238/2016-451), ale aj toto samotné rozhodnutie krajského súdu v konečnom dôsledku spôsobilo ďalšie zbytočné predĺženie konania, a teda aj predĺženie stavu právnej

neistoty sporových strán. Ústavný súd konštatuje, že oba tieto aspekty rozhodovania odvolacieho súdu možno (aj osobitne) považovať za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov.

IV. Záver

IV.A K bodu 1 výrokovvej časti nálezu

29. Na základe skutočností uvedených v predošlej stati ústavný súd dospel k záveru, že základné právo s'ťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 238/2016 porušené boli.

IV.B K bodom 2 a 4 výrokovvej časti nálezu

30. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

31. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej s'ťažnosti vyhovie, môže priznať s'ťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal.

32. Z § 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyplýva, že k ústavný súd prizná s'ťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva a slobody s'ťažovateľa, je povinný s'ťažovateľovi priznané finančné zadosťučinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

33. Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04). Pri určení primeraného finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

34. Sťažovateľka si uplatnila primerané finančné zadost'učinenie v sume 7 000 €, ktorú vypočítala ako súčet čiastkových súm 500 € za každý rok konania ako celku. Konanie na okresnom súde začalo v roku 2005, ústavná sťažnosť bola podaná v roku 2019, preto súčin 14×500 predstavuje sumu 7 000 €. Ústavný súd považoval sťažovateľkou uplatnenú sumu za neprimeranú. S prihliadnutím na to, že sťažovateľka napádala v konečnom dôsledku iba konanie na krajskom súde, suma primeraného zadost'učinenia za samotné priet'ahy spočívajúce v dĺžke konania predstavovala iba 1 500 €. Uvedenú sumu ústavný súd navýšil na sumu 3 000 € s poukazom na pochybenie krajského súdu spôsobené nerešpektovaním § 390 CSP. V prevyšujúcej časti jej ústavnej sťažnosti nevyhovelo.

IV.C K bodu 3 výrokovvej časti nálezu

35.1 Podľa § 73 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom, ktoré vzniknú účastníkovi konania, uhrádza účastník konania.

35.2 Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

36. Sťažovateľka si uplatnila náhradu trov konania pred ústavným súdom, ktoré jej vznikli v súvislosti s právnym zastupovaním právnou zástupkyňou. Sťažovateľka si uplatnila túto náhradu trov konania ešte v samotnej ústavnej sťažnosti vo výške 415,50 €,

a to za dva úkony právnej služby (prevzatie zastupovania a podanie ústavnej sťažnosti) navýšené o daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) vo výške 20 %.

37. Ústavný súd priznal právnej zástupkyňi sťažovateľky náhradu trov konania v sume 415,50 € v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za 2 úkony právnej služby podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy). Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2019 v sume 163,33 € (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2019 v sume 9,80 € (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky). Ústavný súd si zároveň overil podľa zoznamu daňových subjektov registrovaných pre DPH na stránke Finančnej správy Slovenskej republiky, že právna zástupkyňa sťažovateľky je registrovaná ako platiteľ DPH podľa § 4 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov.

38. Priznanú náhradu trov konania je krajský súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

IV.D K bodu 4 výrokovvej časti nálezu

39. Ústavný súd poukazuje na to, že podľa prehľadu úkonov v napadnutom konaní bol už predmetný súdny spis postúpený krajským súdom späť okresnému súdu. Z uvedeného dôvodu ústavný súd nevyhovел ústavnej sťažnosti v tej časti, v ktorej sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd prikázal krajskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných priet'ahov, pretože takýto príkaz uložený krajskému súdu v aktuálnej procesnej situácii nemá žiadne opodstatnenie.

V.

40. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. júla 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu